

Tyresö kommun
Stefan Hollmark på uppdrag av
Styrgruppen för *"Ett tryggare Granängsringen"*

TJÄNSTESKRIVELSE
2021-04-16 1 (10)

Diarienummer
2021/KS 0174

Kommunstyrelsen

Ett tryggare Granängsringen – Lokal m.m.

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut i kommunstyrelsen

Arbetet med att skapa ett Tryggare Granängsringen 800 tkr från kommunstyrelsens samlingsanslag för år 2021 beviljas.

Sammanfattning

Som ett led i arbetet med att skapa ett tryggare Granängsringen föreslås nu att en lokal hyrs av Tyresö Bostäder, i anslutning till Granängstorget, för att skapa en mötesplats området. Målet är att skapa en plats för möten mellan människor i alla åldrar, nationaliteter, religioner och intressen. Ambitionen är att mötesplatsen ska bli en plats dit man söker sig till för att skapa kontakter och få upplevelser med mera. Detta ska ske genom just ”möten” i form av föreningsliv, idrott, utbildningar, fika på caféet med mera. För att kunna starta upp mötesplatsen under 2021 kommer 800 tkr att äskas från kommunstyrelsen.

Stefan Hollmark
Kommundirektör

Beskrivning av ärendet

KS-beslut

I februari 2019 fattade kommunstyrelsen beslut om att påbörja ett arbete om att skapa ett tryggare Granängsringen. I bakgrundsbeskrivningen till beslutet kan man läsa följande uttalande: *”Nu tar vi krafttag för att öka tryggheten på Granängsringen. Vi har insett att det arbete som finns på plats sedan tidigare inte räcker utan det behövs ett bredare grepp som identifierar åtgärder på lång och kort sikt. Den långsiktiga fysiska planeringen är viktig i sammanhanget. Men vi behöver också öka ambitionsnivån och samordna de insatser som redan görs, samt initiera nya insatser. Vår målsättning är att öka tryggheten generellt i Granängsringen, och att boende i området ska kunna röra sig fritt i sin hemmiljö utan att vara rädda. Just nu går utvecklingen åt fel håll. Sedan Ica-butiken stängde rör sig färre människor runt torget, vilket bidrar till ökad otrygghet. Nu måste vi göra vad vi kan för att snarast vända utvecklingen.”*

Vidare kan man i beslutet läsa: *”Tyresös kommundirektör har fått i uppdrag att forma en grupp bestående av företrädare från relevanta organ som fortlöpande jobbar med frågan om att öka Tryggheten i Granängsringen. Det kan handla om kommunala förvaltningar, Tyresö Bostäder, polisen, lokala näringslivet, föreningslivet och andra delar av civilsamhället”*

Att förändra ett område för att öka tryggheten och samtidigt skapa delaktighet, stolthet och framtidstro är inte något som kommer att gå över en natt. Inte ens ett år. Att förändra ett områdes utveckling är en resa som måste göras över många, många år. Många som arbetar med dessa frågor beskriver att det är ett arbete som måste pågå väldigt länge och att det därför är ett arbete som måste präglas av uthållighet.

Mål

Målet för allt arbete med att skapa ett tryggare Granängsringen är att:

- skapa framtidstro, stolthet och delaktighet
- skapa social mobilisering
- öka sysselsättningsgraden
- öka det sociala kapitalet för att värna sociala och ekonomiska värden

- bygga en fysisk samlingsplats i Granängsringen, som är kopplad till kommunens övriga utbud. En mötesplats som används av både fastighetsbolag, kultur, föreningsliv, kommunal verksamhet och polis.

En möjlighet

I arbetet med att skapa ett tryggare Granängsringen har kontakt tagits med ungdomar i området och ett antal möten har genomförts. De unga ger uttryck för kloka tankar om behov av en samlande kraft, vikten av utbildning, arbete för alla åldrar och behovet samlingspunkt i området som är öppen för alla och som naturligtvis skall vara drogfri.

Tyresö kommun har nu möjlighet att hyra en lokal om cirka 200 kvm vid Granängsringens torg, en lokal som kan nås både från torget och gården. Dessa platser anses i dagsläget vara några av de mest problematiska platserna i området. Av den anledningen bör en mötesplats etableras där. Lokalen, som kommer att angränsa till det områdeskontor som Tyresö Bostäder (TyBo) avser öppna vid Granängstorget, fyller dagens behov att snabbt kunna leverera och överraska i de ungas/boendes förväntningar. Det skulle kunna uppfattas som mycket förtroendeskapande för både Tyresö kommun och för TyBo - *I Tyresö pratar vi inte, utan vi agerar tillsammans med de boende!*

Tanken är att se detta som ett första steg mot något stort kan växa fram ur en liten satsning, de boende kan vara med och forma framtiden. Samtidigt skapas naturliga relationer som bygger tillit när både TyBo och kommunens personal har möjlighet att arbeta i samma lokaler där de boende bedriver verksamhet. Ett sådant samarbete kommer med stor sannolikhet skapa möjlighet för lokala verksamheter och initiativ att växa och ta form.

En ”plattform” av denna typ bör kommunen ha huvudmannskapet för, då detta är en språngbräda för de boende att ta del av kommunens övriga utbud och verksamheter inom till exempel arbetsmarknad, kultur och fritid. Tanken är inte att bygga upp nya kommunala verksamheter, utan att agera inom befintliga förvaltningar.

TyBo är en mycket viktig aktör i området och måste självklart vara en del i möjligheten att skapa en god dialog med de boende. Det tänkta områdeskontoret, tillsammans med mötesplatsen, kommer att skapa mycket goda möjligheter som plattform för det långsiktiga dialogarbetet kring framtida renoveringar och byggnationer som berör Granängsringen.

Stadsdelsutveckling

Stadsdelsutveckling är nödvändig, men långt ifrån enkel att genomföra. Det finns stora mänskliga och fysiska värden att värna, men också övergripande värden som påverkar synen på kommunen i stort. För att snabbare styra utvecklingen i en positiv riktning, måste man se fysisk miljö och social hållbarhet i samhällsplaneringen, som två sammanhängande delar. Enkelt uttryckt kan man säga att den första faller om den andra inte fungerar. Av den anledningen är det viktigt att agera med samma intensitet inom bägge dessa områden och att samordna insatser, för att få till bästa möjliga effekt och för att få området att hamna i en positiv utvecklingspiral.

Inom stadsdelsutveckling är det vanligt att vissa delar inom den kommunala organisationen arbetar med utveckling av den fysiska miljön och helt andra delar arbetar med sociala insatser – oberoende av varandra. Så får det inte vara. För att få till en optimal positiv utveckling är det viktigt att dessa två områden arbetar tätt ihop med varandra och samtidigt också fungera som draghjälp åt varandra. Den fysiska miljön blir både ett mål och ett medel i arbetet med social mobilisering.

Börja med ungdomarna

En viktig nyckel till en positiv områdesutveckling är att engagera och involvera de boende, framför allt ungdomar. Om de boende själva är med i omvandlingen av sitt område, ökar inte bara förutsättningarna för att få en positiv inställning till området, det föder även ett engagemang och stärker självkänslan att få vara med och påverka för att skapa något viktigt – det är ju ändå ens egen miljö det handlar om. Det ”nya” ska byggas inifrån och utgå från de boendes egna förutsättningar, en social mobilisering.

En av de viktigaste och mest aktuella frågorna är just att bryta ungas destruktiva mönster, eftersom de skapar en utbredd upplevelse av otrygghet hos de boende. Detta görs effektivast genom att arbeta på gruppnivå. Arbete på individnivå behövs för individen men är generellt sett inte en lika framkomlig väg för att förändra destruktiva beteenden på gruppnivå eftersom det kräver orimligt stora mängder resurser i form av fritidsledare, socialsekreterare med flera.

Genom att ge ungdomar och unga vuxna kortare och längre anställningar får vara del i det fysiska arbetet med att skapa ett bättre bostadsområde. Det ger dem inte bara ett välkommet ekonomiskt tillskott utan de får även lära sig vad det innebär att ta ansvar och att passa tider samtidigt som de får uppleva känslan av att vara behövda och efterfrågade.

En viktig del av arbetet med att skapa ett tryggare Granängsringen är att verka för att splittra de destruktiva krafterna och samtidigt erbjuda olika positiva krafter att ta större plats.

Jobba effektivt – utnyttja hävstångseffekter

En hävstångseffekt kan skapas, där social utveckling och förbättringar i den fysiska miljön hjälper varandra att tillföra positiv energi bland i området i allmänhet och bland de medverkande ungdomarna i synnerhet. Nedan listas några av de aktiviteter/åtgärder som tros kunna stärka den positiva utvecklingen i Granängsringen.

- *Renovering*
Vid renovering av kommunens områden skulle ungdomar och unga vuxna kunna involveras genom att det kan skapas utbildningar och arbetstillfällen som är kopplade till byggbranschen.
- *Arbetstillfällen och nyföretagandet i området*
Med hjälp av en mötesplats/medborgarkontor/kulturcenter kan kommunen och Tyresö Bostäder på ett strukturerat sätt hjälpa till med att öka möjligheterna att skapa arbeten och nyföretagande i området.

- *En levande mötesplats*

Om en öppen och trivsamt mötesplats finns med ständigt pågående permanenta och tillfälliga verksamheter, ökar förutsättningar för ett gott socialt liv. De boende som lever utanför arbetsmarknaden ges en plattform med låga trösklar att närma sig arbetsmarknaden via till exempel praktik och nyföretagande. En lokal mötesplats har även funktion som nav i kommunens och polisens trygghetsarbete.

Mötesplats

Att skapa en mötesplats i Granängsringen med koppling mellan organisering av social mobilisering, fastighetsskötsel/-utveckling, kulturella verksamheter och andra positiva aktiviteter är en viktig, och troligen nödvändig, del för att skapa en snabbare positiv utveckling av Granängsringen och för att skapa bättre eller likvärdiga möjligheter för människor att bli lika framgångsrika i livet som människor som växer upp i icke socioekonomiskt utsatta områden.

Det övergripande målet med att skapa en mötesplats i Granängsringen är att skapa en plats för möten mellan människor i alla åldrar, nationaliteter, religioner och intressen. Mötesplatsen är tänkt att bli en plats man söker sig till för att skapa kontakter och få upplevelser som berikar och fördjupar, skapa insikter och kunskaper om hur andra lever och tänker. Detta ska ske genom just ”möten” i form av föreningsliv, idrott, utbildningar, fika på caféet med mera.

En viktig plats i mötesplatsen ska vara caféet – en central plats för möjligheten till möten. Det är angeläget och viktigt att mötesplatsen vänder sig till alla grupper i samhället, eftersom det ger signaler om, och skapar faktiska förutsättningar för att känna sig delaktig i samhället. Ett annat mål ska vara att stimulera lokala företag att samutnyttja lokaler med kultur och föreningsliv. En sådan lösning är inte bara kostnadseffektiv, den skapar också mervärden i form av kontaktytor och en levande, befolkad boendemiljö. Samarbetet med boende och aktörer som agerar i området är grund till att det ena som ger det andra, en positiv spiral och ett ökande socialt kapital.

I förlängningen finns inga begränsningar i att även utöka kontaktytorna utanför Granängsringen och kommunen och därigenom ”sätta stadsdelen på kartan” som ett bra exempel på en lyckad mötesplats – stadsdelen man refererar till och är stolt över.

Målgrupper

Den primära målgruppen vid tillskapandet av en mötesplats är invånarna i Granängsringen. Det kan vara olika föreningar som är i behov av samlingslokaler, ut-, och fortbildning inom olika ämnen, kursverksamhet. Tyresö Bostäder får också en naturlig anknytning till det sociala livet genom att förlägga arbetsplatser i stadsdelen och på detta vis skapas naturliga samarbeten. Tanken är Tyresö Bostäders nya områdeskontor och denna mötesplats på ett smart sätt ska integreras med varandra.

Organisation

Den tänkta mötesplatsen är tänkt att styras av och vara kopplad till kommunens ordinarie arbete och fungera som plattform för att skapa till exempel arbeten och praktikplatser tillsammans med till exempel arbetsmarknadsenheten och Arbetsförmedlingen. Tanken är att arbetet med och runt lokalen ska organiseras inom ramen för kultur- och fritidsförvaltningen, men det är samtidigt viktigt att peka på att det inte innebär att arbetet enbart är kultur och fritidsförvaltningen angelägenhet. Tvärtom. För att lyckas med att utveckla Granängsringen och för att kunna använda den tänkta mötesplatsen som utgångspunkt för en rad positiva aktiviteter är det oerhört viktigt att samarbetet sker mellan samtliga förvaltningar och Tyresö Bostäder. För att kunna öppna lokalen behöver en ”lokalansvarig” anställas. Vilka öppettider lokalen ska ha kommer att få utkristalliseras efter hand.

Vidare är tanken att ge ungdomar och unga vuxna kortare och längre anställningar får vara del i det fysiska arbetet med att skapa ett bättre bostadsområde. Det ger dem inte bara ett välkommet ekonomiskt tillskott utan de får även lära sig vad det innebär att ta ansvar och att passa tider samtidigt som de får uppleva känslan av att vara behövda och efterfrågade. Därav kommer även medel äskas för arbetsmarknadsinsatser.

För 2021 finns ingen budget för att starta mötesplatsen varför medel kommer att äskas från kommunstyrelsen. Från och med 2022 är tanken att arbetet ska vara anslagsfinansierat.

Kostnader under 2021

Att starta och driva en mötesplats i Granängsringen är förenat med en del kostnader. Tanken är att dessa kostnader från och med 2022 ska finnas med i anslagen för kultur och fritidsförvaltningen. För 2021 finns inga medel budgeterade varför medel nu äskas från kommunstyrelsen enligt nedan.

- Hyra av lokal	100 kkr
- Lokalansvarig	350 kkr
- Arbetsmarknadsinsatser	200 kkr
- Inventarier till lokalen m.m.	150 kkr
TOTALT	800 kkr

Barnets bästa

En prövning av barnets bästa har genomförts. Se bilaga 1

Stefan Hollmark
Kommundirektör

Bilaga 1

Ett tryggare Granängsringen – Lokal och medarbetare

Prövning av barnets bästa

1. På vilket sätt, direkt eller indirekt, berörs barn och unga av beslutet eller åtgärden?

Det är viktigt att mycket av det arbete som görs för att skapa ett tryggare Granängsringen är aktiviteter som är riktade mot barn och unga vuxna. Genom att skapa en mötesplats skapas en samlingspunkt där nya möjligheter för barn och unga vuxna är tänkt att växa fram. Lokalen är bland annat tänkt att utgöra en central punkt för allt feriearbete som ska genomföras i Granängsringen. Vidare kommer lokalen kunna användas vid läxläsning, av ideella föreningar men även vid möten med de boende i området. Lokalen är således tänkt att användas som ett planerat samlings- och hängställe istället för att det ska hängas på andra ställen i ”ringen”

2. Har berörda barn och unga fått ge sina åsikter och har de beaktats?

Barn och unga vuxna saknar idag ett strukturerat samlingsställe i Granängsringen. Tanken är att skapa en miljö som ska kunna ge barn- och unga vuxna möjligheter att utvecklas. I arbetet med att skapa ett tryggare Granängsringen har möten genomförts med ungdomar som pekar på avsaknaden dylika mötesställen.

3. Har barn och ungdomars hälsa, utvecklingsbehov och säkerhet beaktats?

I arbetet med att skapa en positiv utvecklingsspiral i Granängsringen är det viktigt att skapa framtidstro för barn- och unga vuxna som ett positivt alternativ till att rekryteras in i kriminalitet. Att få tillgång till en lokal som vartefter kan utgöra utgångspunkt för en rad positiva arrangemang och möten är viktigt för att fler barn i Granängsringen ska få samma möjligheter som barn som växer upp i icke socioekonomiskt utsatta områden.

4. Har det identifierats risker som kan diskriminera enskilda eller grupper av barn och ungdomar?

Tanken med att få tillgång till en lokal är att minska den diskriminering som kan förekomma idag avseende barns möjligheter att nå framgång i livet. Tillskapandet av lokal bedöms i sig inte skapa någon diskriminering eller ökning av några särskilda risker utan ska ses som en möjlighet att få känna barn i området att känna stolthet, delaktighet och framtidstro.

5. Vilka olika handlingsalternativ har identifierats?

Det finns två handlingsalternativ. Antingen så skapas en lokal med ambition att nyttjas som beskrivits ovan eller så görs ingenting med risken att det blir mycket svårare att få till en positiv utvecklingstrend i området och att barn och unga vuxna i större grad rekryteras till kriminella nätverk.

6. Har en analys för olika handlingsalternativ gjorts utifrån barnets bästa?

Ja, se ovan.